

KURJER ZAGŁĘBIA

Oziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie za wyłączeniem dni p oświętecznych.

PRZEDPŁATA. W Sosnowcu bez odnoszenia do domu kwartalnie Mk. 3.50, miesięcznie 1.25 z odnoszeniem do domu oraz w kantorach i księgarniach kwartalnie 4.50, miesięcznie 1.50. Pocztą w okupacji Niemieckiej kwartalnie 4.50 miesięcznie 1.50. Pocztą w okupacji Austriackiej kwartalnie kor. 7.50 miesięcznie 2.50.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce przed tekstem Mk. 1.50, po tekście III str. 60 fen. Nadesłane w tekście Mk. 1.75. Zwyczajne ogłoszenia za wiersz petitowy na IV stronie 35 fen. drobne ogłoszenia za wyraz 8 fenigów.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dęblńska Nr. 7.

Adres dla depeesz: „KURJER” — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7 ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej rano.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują nadto wszystkie kantory ogłoszeń, księgarnie i agentury w kraju i zagranicą.

KINO-TEATR

„Zacisze”

Wejście od ul. Dęblńskiej.

Tylko 4 dni. — Wielka sensacja. — Ostatnie słowo techniki. — Od 15 maja — Tylko 4 dni.

Walka Miljardierów (Elektryczny człowiek)

Wynalazek roku 2000.
Niezwyczajne Arcydzieło

Ilustracje życia amerykańskiego za lat 100. Szczegóły w afiszach i programach. Dwa seanse dziennie I o 6,30 i II o 9-ej.

Zamiast mydła

887

„Mydło”

tani, nieszkodliwy, wydajny.

Skład fabryczny — Dęblńska Nr. 11.

OJCÓW

Willa „SERDECZNA”

Pokoje z całodziennym utrzymaniem od 4 rb. dziennie.

Pensjonat otwarty cały rok. 832

Król w Polsce historycznej.

Oczekując z niezłomną wiarą realizacji faktycznej niepodległego bytu Ojczyzny, jako jednego z wyników wojny światowej — samodzielny nasz byt państwowy najsluszniej ogniskujemy w fundamentalnym ustroju władzy zwierzchniczej: króla i sejmku. Oba te czynniki równorzędnie działające u rzeczywistną dopiero formę i treść realnej państwowości, wkrzeszonej z politycznego niebytu.

Z tego powodu kreśliśmy refleksyjny wspominek o istocie władzy królewskiej w historycznej Rzeczypospolitej. Oczywiście, że w pierwocinach dziejów naszych, gdy nie było jeszcze mowy o koronacjach, sejmach i stosunkach ze Stolicą Apostolską, każdy władca książę polski, był poprostu wodzem siły zbrojnej, pierwszym wojewodą swego kraju i jako taki, musiał być samowładny.

Przez tysiąc lat bytu politycznego Polaki, historia przedstawia w miarę rozwijania się narodu, stopniowo

przejsię od władzy panującej nieograniczonej, do króla będącego tylko reprezentantem Rzeczypospolitej, cieniem władzy królewskiej jednym z trzech równych sobie Stanów, z zachowaniem nazwy króla, ponieważ ten nie przestał być nigdy naczelnym wodzem. Jak na prezydenta Rzeczypospolitej, król polski dość miał władzy. Ale za mało, aby ta jego Rzeczypospolita wśród trzech ościennych potęg militarnych, absolutnie zarządzanych, niezdolna do rozbratu z wolnością, zdobytą wiekami pracy dziejowej — ostać się dłużej mogła w tej formie państwa.

Polska, jedyny naród w Słowiańszczyźnie, który przez lat tysiąc posiadał bez przerwy niepodległość państwową, w rozwoju swoim na podstawie czystego pierwiastku słowiańskiego ziemianstwa, przedstawia zupełnie odmienny obraz od innych ustrojów w Europie. Gdy na Zachodzie stopniowo upadła średniowieczna lenność, a z nią potęgą arystokracji na korzyść władzy monarchicznej — w Polsce, gdzie lenności nie było, stało się przeciwnie.

Pierwotne gminowładztwo wykwitło w potężny swobodami i liczbą stan rycersko-szlachecki, a ponad tą półmiljo-

nową rzeszą kilkadziesiąt rodzin najzamożniejszych stworzyło z czasem jakby klasę panującą, która w rzeczywistości rządziła Rzeczpospolitą, ograniczała w imieniu szlachty władzę królewską i upokarzała osobę króla. Król polski znosił wiele przykrości od magnatów, którzy się w jego prywatne życie mieszała i publicznie przymówkami dotykali.

Za to cały lud wiejski i miejski zarówno jak uboga i średnia szlachta, szanowała szczerze króla, więc i niż w innych narodach. Ile razy obrazę króla ogłoszono i pod sąd oddano, zawsze większość była za królem. Z chlubą mawiali królowie polscy, że mogą się bezpiecznie wyspać w domu każdego szlachcica. Króla uważano jakoby za „nieśmiertelnego”, wówczas dopiero bowiem, gdy następca był już koronowany, godziło się uroczystie chować zwłoki poprzednika.

Książęta po mieczu lub kądzieli z krwi Piasta, jako dziedzicznie obieralni, panowali w Polsce do r. 1386, jako lennicy królów polskich w Mazowszu do 1526 r. W epoce jagiellońskiej najświetniejszej dla Polski, trwającej od r. 1386 do 1572 r., zatem 186 lat, królów dziedzicznie obieralnych panowało z tej dynastji siedmiu. W dobie elekcyjnej trwającej lat 223 z liczby jedenastu królów koronowanych, trzech pochodziło także po kądzieli z krwi jagiellońskiej.

We wszystkich tych elekcjach uważano, aby obrany król był katolikiem. Stefan Batory i August II Sas, zanim koronę polską włożyli, przeszli pierwsi na łono Kościoła katolickiego.

Tytuł ostatniego króla Rzeczypospolitej brzmiał: „Król polski, wielki książę litewski, ruski, pruski, mazowiecki, zmużki, kijowski, wołyński, podolski inflandzki, smoleński, siewierski, czernichowski”. Dawniej po tytułach księstw, dodawali królowie „Dziedzic”, ale po śmierci Zygmunta Augusta, ze względu na zasady elekcyjności wyraz ten usunięto. Dopiero Konstytucja 3-go Maja, przyjmując formę rządu angielskiego, po raz pierwszy w Polsce ustanowiła dziedzictwo tronu.

Niedarmo mówiło się do króla polskiego: „Miłościwy Panie”! Bo też prawie wszyscy nasi królowie odznaczali się miłościwością, uprzejmością i miłością ku poddanym. Kazimierz Wiel-

ki kazał przypuszczać do siebie kmiecia, który doń przychodził z prośbą. Nawet gdy Polska była większą od innych państw europejskich, każdy obywatel Rzeczypospolitej miał zawsze ułatwiony przystęp do swego króla.

Monarchowie chętnie gościli u swoich poddanych. Król Zygmunt I w gościnie u znanego mieszczanina krakowskiego Kacpra Bara, z córkami jego wesoło pisał, a grajkowi, który przygrywał dał dukata”. Pasek w swoich „Pamiętnikach” pisze:

„Jan Kazimierz z królową Marją Ludwiką, bawiąc w dworku szlachcica Sułkowskiego pod Rawą, całą noc tańcował i wołał: „gospodarzu! czyż przynękę żołnierzom, niech pamiętają twoją ochotę”, a nas zachęcał: „pijcie u skapca”.

Dzieje królów naszych w historycznej Rzeczypospolitej są przepełnione podobnymi epizodami. Nawet ostatni król upadającego politycznie państwa, mało sympatyczny w narodzie, Stanisław August Poniatowski, przeżył wielki moment w pamiętnym dniu Trzeciego Maja 1791 r., gdy rozbrzmiewał entuzjastyczny okrzyk ze zbiorowej duszy polskiej: „Wiwat król z narodem i naród z królem”.

Externus.

Obrady obywatelskie.

R. P. O.

Dnia 5-go Maja r. b. w lokalu własnym przy ul. Malachowskiego Nr. 11 w Sosnowcu odbyło się ogólne zebranie Rady Powiatowej Opiekunczej powiatu będzińskiego. Przewodził dyr. Stanisław Szymański z Zawiercia.

Po odczytaniu protokołu poprzedniego ogólnego zebrania z dnia 20-go kwietnia r. b., uchwalono przesłać do Rady Głównej Opiekunczej w Warszawie memoriał w sprawie niedostatecznej aprowizacji ludności pow. Będzińskiego. Memoriał ten R. G. O. ma przedstawić Centralnym władzom okupacyjnym.

Przyjęto do wiadomości sprawozdanie prezesa RPO, p. Szymańskiego, z pobytu na zjeździe delegatów Rad prowincjonalnych, jak odbył się w Warszawie w dniu 1 maja 1917 r. i na którym powzięto, między innymi, następujące uchwały:

I. W sprawie finansów. Wobec znacznego zmniejszenia przyływu środków pieniężnych na rzecz akcji ratowniczej szewnatrz kraju — Zjazd

połączenia organizacjom prowincjonalnym zwracanie baczną uwagę na tworzenie i wyzyskanie miejscowych źródeł, a więc: dobrowolnego opodatkowania warsztatów pracy, akcji handlowej, otrzymywania stałych subwencji od sojmików i magistratów etc. w ten sposób, aby jaknajprychlej budżety Rad Opiekuńczych przeważały na tych wpływach oprócz się mogły.

II. W sprawie oświatowej. Uznając za niewskazane wydawanie w obecnych czasach na cele wychowawczo-oświatowe funduszy, przeznaczonych na akcję ratowania dzieci, a wobec konieczności aż do czasu ukonstytuowania się polskich władz szkolnych prowadzenia nadal ochron i ochronszkół, Zjazd postanawia: a) prowadzić w dalszym ciągu ochron i ochronszkoły, opierając budżety tych zakładów przede wszystkim na funduszach miejscowych i opłatach od rodziców dzieci; b) przekształcać ochronszkoły na szkoły gminne tylko w tych razach, gdy nie będzie to zagrażało do tymczasowemu ich polskiemu charakterowi i nie usunie ich z pod wpływu miejscowego społeczeństwa; c) zalecić Radom Opiekuńczym wejście w ścisły kontakt z kołami Macierzy Szkolnej dla ewentualnej wspólnej akcji wychowawczo-oświatowej.

III. W sprawie aprowizacji. Zjazd Rad Opiekuńczych, uznając, iż obecny stan aprowizacji kraju ludzi obawy co do wyżywienia ludności, poleca Zarządowi Rady Głównej Opiekuńczej zwrócić się zarówno do Tymczasowej Rady Stanu, jak i do władz okupacyjnych z żądaniem zniesienia granicy pomiędzy obydwoimi okupacjami i dopuszczenia społeczeństwa do szerokiej ingerencji oraz kontroli w sprawie aprowizacji, a od chwili nowych zbiorów oddania całokształtu sprawy aprowizacji w ręce instytucji krajowych, wspólnych dla obu okupacji.

Po wysłuchaniu sprawozdania ze zjazdu, RPO uchwaliła następnie przesłać RGO w Warszawie preliminarz budżetowy na miesiąc maj w sumie 44,605 marek.

Przewodniczący zakomunikował zebrany, że projektowane w Zagłębiu odłożenie terminu Wielkiej Kwesty Ogólno Krajowej na miesiąc wrzesień 1917 r. okazało się niemożliwe, ponieważ Rada Główna Opiekuńcza poczyniła już wszelkie przygotowania i kwesta odbędzie się w całym kraju w miesiącu czerwcu. Tem samym więc i Rada Powiatowa Opiekuńcza pow. będzińskiego, w celu wykazania łączności z całym krajem, winna przystąpić do zorganizowania kwesty w rozmiarach, na jakie pozwolą miejscowe warunki. W związku z powyższym zebranie uchwaliło powołać do życia, podobnie jak i w roku ubiegłym, Komitet powiatowy W. K. O. K. i do składu jej między innymi zaprosić osoby, które brały udział w pracach kwesty w roku ubiegłym. Powołany tymczasowy Komitet Wykonawczy Kwesty w osobach członków Zarządu R. P. O. zajmie się zorganizowaniem Komisji Powiatowej, której przyznano na pierwsze potrzeby kredyt w wysokości 2000 marek.

Zebranie przyjęło do wiadomości, że mandaty członków Komisji Rewizyjnej przy Radzie Powiatowej przyjęli pp.: Aleksander Krasnodębski, Kazimierz Wosiński, Józef Gasiński i ks. Kazimierz Mazurkiewicz. Jako piątego członka komisji rzeczonyj postanowiono zaprosić p. Ludwika Piętkę, kasjera f. Hulszyńskiego.

Radzie Miejscowej Opiekuńczej w Poraju uchwalono wyasygnować z funduszu specjalnego 240 marek na założenie ochrony, jak również 240 mk. na utrzymanie tejże ochrony w ciągu pierwszych 2-ech miesięcy z warunkiem, że ochrona nadal utrzymywana będzie przez R. M. O. z miejscowych środków. O ile zaś w ciągu 3-ech miesięcy R. M. O. nie założyłaby ochrony, to fundusz otrzymany obowiązana jest zwrócić Radzie Powiatowej.

Wobec niemożności pozyskania na miesiąc potrzebnych środków na utrzymanie i prowadzenie już istniejących ochron, w drodze wyjątku uchwalono wyasygnować jednorazowe zasiłki: R. M. O. w Mrzygłodzie 360 mar. i R. M. O. w Zabkowicach również 360 marek.

Z zapasu mleka skondensowanego, posiadanego przez R. P. O., postanowiono wydać RMO w Siewierzu 3 skrzyń z warunkiem, że mleko to użyte będzie wyłącznie na żywienie dzieci. Pozostały zapas mleka w ilości 64 skrzyń podzielony zostanie proporcjonalnie pomiędzy wszystkie R. M. O. w powiecie.

Ponieważ wobec rozpoczęcia robót rolnych mieszkańcy wsi i osad, udając się do pracy w polu, zmuszeni są dzieci swoje pozostawiać w domu bez żadnej opieki i dozoru, skutkiem czego dzieci narazone są na różne niebezpieczeństwa, o jakie w tych warunkach nietrudno — zebranie uznało za wskazane, ażeby ochrony wiejskie były czynne i w czasie lata, bez ferii letnich, a szczególnie w czasie żniw, by rodzice udający się do pracy w polu, mogli dzieci na czas swej nieobecności pozostawiać w ochronach. O powyższym uchwalono zawiadomić wszystkie RMO w powiecie.

W końcu na porządku dziennym stanęła sprawa zjazdu przedstawicieli Rad Opiekuńczych pow. Będzińskiego. Wobec nawału prac, połączonych z przeprowadzeniem Wielkiej Kwesty Ogólno Krajowej w czerwcu, zebranie uchwaliło zorganizować Zjazd powiatowy w miesiącu lipcu r. b. Zarząd R. P. O. zaproponował następujący porządek obrad zjazdu, który zebranie zasadniczo przyjęło: a) sprawozdanie z działalności Wydziałów i Sekcji R. P. O., b) sprawozdanie finansowe, c) aprowizacja powiatu, d) stosunek Rad Opiekuńczych do Zarządów miast i gmin, e) ochron — organizacja, metody działania, f) sprawa uzdrowienia miast.

Następne posiedzenie Rady Powiatowej Opiekuńczej odbędzie się dnia 16 czerwca 1917 roku o godzinie 2 i pół po południu w lokalu własnym.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (BTW). Urzędowo donoszą dnia 14 maja 1917 roku.

Zachodni teren walk:

Grupa wojsk następcy tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na wyrzeżu luku Ypres — Wytschaete akcja artyleryjska wzmożła się czasowo.

Na polu walki w Arras w ciągu dnia silny ogień działowy miejscami zmalał, natomiast pomiędzy Lens i Queant wyduchł z nową gwałtownością.

Częściowo ataki angielskie pod Oppy Fampoux rozchwiałały się.

Pod Bullecourt w dalszym ciągu toczyły się zacięte walki. W uporczywych zapasach utrzymaliśmy rumowiska wsi przeciwko wielu atakom nieprzyjacielskim.

W St. Quentin z każdym dniem wzrasta zniszczenie pod wpływem ostrzeliwania nieprzyjaciela.

Grupa wojsk następcy tronu niemieckiego.

Na froncie Aisne sytuacja nie uległa zmianie.

W Szampanji walka artyleryjska szczególnie pomiędzy Prunay i Auberive, dosięgła znacznego napięcia.

W ciągu dnia wczorajszego nieprzyjaciel stracił 12 samolotów i 1 balon na uwięzi. Porucznik Wolff zestrzelił trzydziesty z kolei samolot przeciwnika, porucznik baron v. Richthofen dwudziesty czwarty.

Wschodni teren walk:

Sytuacja nie ulega żadnym zmianom.

Front macedoński.

Pomiędzy jeziorami Prespa a Wardelem toczyła się bardziej ożywiona akcja artyleryjska. W szczególnie naciąganych punktach odparto nieprzyjaciela, nacierającego na linie nasze.

Pierwszy generał kwartalistrz v. LUDENDORFF

Kancelarz Rzeszy w Wiedniu.

BERLIN, Jak donosi Vossische Ztg, kanclerz Rzeszy niemieckiej wyjechał z Berlina w sobotę, o g. 7 min. 5 wieczorem, dla narad do Wiednia na naradę z ministrem spraw za granicznych, hr. Czerninem. W południe kanclerz był przyjęty w Laxenburgu przez cesarza na audjencji. Wieczorem kanclerz był na obiedzie w poselstwie niemieckim wraz z hrabiostwem Czerninem i pociągiem nocnym wyjechał do Berlina. W czasie najbliższym odbędzie się dalszy ciąg narad w Berlinie.

Na Zachodzie.

KARLSRUHE, 15 maja (BTW.) Krytyk wojskowy dziennika „Secolo“ pisze iż na zachodzie Niemcy opierają się trzykrotnej przemocy. Przyznać należy, że dotychczas nie może być mowy o klęsce niemieckiej, oraz, że nie widać znamion, świadczących o tem, by można było spodziewać się rychłego pokonania Niemiec.

W sprawie zbadania propozycji pokojowych.

KOLONJA, 15 maja (BTW.) „Kölnische Ztg“ donosi z nad granicy szwajcarskiej: W lądnińskim biurze telegraficznym powiedziano, iż Ameryka jest gotowa zbadać łącznie z koalicją propozycje pokojowe, nie zobowiązując się do niczego.

Prądy w Angli

CHRYSZYJAN, 15 maja. Lekarze rosyjscy, którzy od dłuższego czasu przebywali w Londynie komunikują iż nie nawisć przeciwko Rosji wzrasta z dniem każdym. Anglja coraz jawniej grozi najściem japońskim na wypadek gdyby Rosja miała zawrzeć pokój i jako cel wojenny Anglii w tym razie wystawia zdobycie Konstantynopola.

Wojska amerykańskie w Europie.

BERLIN, 15 maja (BTW). Z Zurychu donoszą: Londyński korespondent madołańskiego Corriere della Sera opierając się na informacjach Daily Telegraph, donosi, że można uważać za pewne, iż wojsko amerykańskie jeszcze przed końcem lata będzie walczyło na froncie zachodnim. Jakkolwiek zasadnicze rozstrzygnięcie rzędu waszyngtońskiego jeszcze nie zapadło, to jednak wysłanie wojska amerykańskiego do Francji można już uważać za pewne.

Akcja socjalistów.

SZTOKHOLM, 15 maja (BTW). Na rozpoczynający się 15 b. m. zjazd socjalistów przybyło już kilkanaście osób. Pisma miejscowe, zaznaczają że przywódca socjalistów duńskich, Hjalmer Branting, poczynił rozmaite kroki, mające na celu niedopuszczenia, aby konferencja zbyt silny nacisk wywierała w kierunku pokojowym. I on jednak nie kryje, że zabieg jego mają małe szanse powodzenia.

Vandervelde o pokoju.

CHRYSZYJANJA, 15 maja (BTW). Tidens Tegnę ogłasza wywiad z Vanderveldem, który oświadczył: Konferencja sztokholmska pozbawiana jest istotnego znaczenia z powodu nieobecności na niej belgów, francuzów i angiolków. W sprawie misji pokojowej Borgberga w Petersburgu powiedział Vandervelde: Warunki socjalistów niemieckich nie mogą być przyjęte przez Belgię. Jeśli Francja otrzyma Alzację i Lotaryngję, Włochy zaś Trydent, nie będą to aneksje, lecz dyktando, a więc zwrot aneksji dawnych. Dopóki przeciwnik nie uświadomi sobie tego, brak będzie wszelkich podstaw do rokowań pokojowych.

Prądy pokojowe

SZTOKHOLM, 15 maja (BTW) Organ socjalnych rewolucjonistów „Ruska Wojna“ pisze, że Rosja znalazła się w ciężkim położeniu; rząd tymczasowy ma do wyboru dwie alternatywy: albo przyłączyć się do ruchu po-

kojowego, albo też musi być przygotowany na burzę rewolucyjną. Prąd pokojowy wzmagają się coraz bardziej.

Guczkw ustąpił.

PETERSBURG, 15 maja. Doniesienie Biura Reutersa: Minister wojny, Guczkw, ustąpił.

Na froncie rosyjskim.

SZTOKHOLM, 15 maja (BTW). Ustąpienie gen. Ruzkiego ze stanowiska naczelnego wodza frontu północnego tłumaczy tem, że stosunki na tym froncie wytworzyły się wśród wojska nie do zniesienia. Po za frontem codziennie odbywają się wiece, na których uchwalają się zakończenie wojny. O jakiejkolwiek karności mowy być nie może.

Wyjaśnienie Milukowa.

PIOTROGRÓD, 15-go maja (BTW) Petersburg, aj. teleg. donosi: Na życzenie przedstawicieli armii czynnej, obradujących w Petersburgu, minister spraw zagranicznych Milukow dał wyjaśnienia, co do niektórych zagadnień polityki zagranicznej. Powiedział on między innymi: Istnieją traktaty tajne, ale nie mogą być ogłoszone. Byłoby to bowiem odkrycie tajemnic, rządzące szkodę interesom zarówno demokracji rosyjskiej, jak interesom koalicji, gdyż mogłoby doprowadzić do zerwania pomiędzy Rosją a koalicją. Sprzymierzeńcy Rosji w zupełności są z nią jednego zdania, że celem wojny obecnej jest prawo ludów do wolnego rozwoju narodowego. Co się tyczy aneksji i indemnizacji, to koalicja obataje przytem aby ci, którzy zniszczyli i spłodowali ich ziemie, naprawili szkody. Narody koalicji cieszyły się początkowo z rewolucji rosyjskiej, następnie jednak powstała tam troska, że w Rosji wezmą górę sympatje niemieckie. Prócz tego troskę tę powiększa nielad, panujący u nas w zaprowiantowaniu oraz brak amunicji. Według źródła urzędowego, położenie w Niemczech jest krytyczne. Japonja ma zamiar zaatakować Rosję. Ameryka udzieli Rosji pożyczki na bardzo dogodnych warunkach, a oprócz tego śle do nas inżynierów, którzy będą budowali koleje na Syberji oraz pomagają na polu technicznym.

Umowa angielsko-rosyjska.

BERLIN, 15 maja (BTW). Ze Sztokholmu donoszą: Jak twierdzi mosiewskie Russkoje Slovo, pomiędzy Anglią a Rosją doszła do skutku umowa co do wspólnego działania w Azji, a mianowicie uregłowania sprawy chińskiej, perskiej oraz ormiańskiej.

Uniezależnienie Litwy i Polacy.

Według informacji gazety „Riecz“ przedstawiciele wszystkich partii litewskich utworzyli Litewską Radę narodową, która po rozważeniu wytworzonej w ostatnich czasach sytuacji, doszła do wniosku, że Litwa pod względem etnograficznym, jak kulturalnym i ekonomicznym stanowi całość polityczną, że przy nowym ustroju życia Litwy wszystkie zamieszkujące w niej narodowości powinny korzystać z równych praw i wszystkie one winny mieć zagwarantowany swobodny rozwój oraz udział w zarządzie Litwy. Wobec czego dążyć należy do uzyskania całkowitej autonomii politycznej i ekonomicznej Litwy. W tym celu wybrano tymczasowy litewski komitet narodowy, któremu polecono sprawować całkowity zarząd Litwy, oraz poczynić przygotowania do zwołania konstytuanta na podstawie powszechnego, równego, bezpośredniego, tajnego głosowania. Konstytuanta uchwali formę rządu Litwy oraz jej stosunek do narodów sąsiednich. W skład komitetu tego ma wchodzić 12 Litwinów, 6 Białorusinów, 3 Żydów, 1 Rosjanin i tylko 2 Polaków.

W sprawie tej dn. 10 kwietnia odbyła się narada polskich działaczy społecznych. W naradzie wzięli udział polscy obecni i dawnych powołań Litwy i Białej Rusi, członkowie polskiego Komitetu Demokratycznego i przedstawiciele polskich partii politycznych. Uchwalono rezolucję, w której są podzielone dążenia Litwinów do autonomii kraju i wita się inicjatywę narodowej Rady litewskiej w tej kwestii.

Polacy i Litwini—opiewa między innymi rezolucja — są złączeni długoletnim wspólnym życiem na jednej ziemi, dlatego też należy ufać, że w przyszłości łączna praca Litwinów z Polakami i innymi narodowościami kraju—będzie najskuteczniejszą gwarancją rozwoju kraju. Jednak tylko niezależnie wypowiedziana wola wolnych ludów może rozstrzygnąć, jakie formy ustroju są konieczne dla danego kraju. Wobec tego nie należy stawiać na pierwszym planie interesów poszczególnych grup i partii. Należy zwrócić uwagę, że gubernie wskazane w odezwie litewskiej Rady narodowej, naród litewski zamieszkuje nierównomiernie.

Wobec tego, bez względu na sympatię dla dążeń litewskiej Rady narodowej, posiedzenie uważa za niemożliwe wzięcie udziału w proponowanym przez Radę litewską Tymczasowym Komitecie Litwy, gdyż utworzony on jest na zasadach, niezgodnych z zasadą demokratyczną stanowienia o sobie.

Luckoś Felczer Weterynaryj
Sosnowiec, ulica Sielecka № 27, wznowił praktykę leczenia. 873-1-4

Sprzedam
urządzenie kawalerskiego mieszkania w całości lub oddzielnie. Kupię walize z trawy. Wiadomość buchalterja Komisji Żywnościowej. 872-1-1

Potrzebni
chłopcy do terminu: Zakład rowerów E. Pladek Sosnowiec ul. Warszawska 10. 893-3-1

Do sprzedania
przyrządy masarskie oraz urządzenie sklepowe wędlniarni. Wiadomość ul. Nowa 4 I piętro. 888-1-1

Pomocników
i chłopców potrzeba za dobrem wynagrodzeniem. Zakłady Rowerów Będzin — Słowiańska Dąbrowa — Klubowa. 895-1-1

Przyjmuje
pompy do reperatury, kłamki pasuje, Warsztat Starososnowiecka 40, mieszkanie Nowa Nr.10 P. Niedzielski. 804-1-1

Zgubiono
książkę żywnościową wydaną przez kop. Hr. Renard Leonowi Jochymek. 889-1-1

2 morgi ziemi
zdatnej pod ogród kupię w Zagłębiu Oferty przyjmuje „Kurier”. 890-1-3

Kapusty
30 beczek sprzedam. Wiadomość kanter wymiany pieniędzy Ochockiego. 898-1-2

Pokój
umeblowany od frontu wynajmę. Tamże są do sprzedania: łóżko pojedyncze, lampy elektryczne, szafa. Szenowska 6 mieszkania 9. 895-2-1

Potrzebna
służąca do pojedynczej osoby. Wiadomość Konstantynowska 16 w pralni 877-1-1

2 rowery
mało używane do sprzedania. Wiadomość Nowy Będzin Sielecka 27. 870-1-2

Potrzebna jest
dobra krawcowa do prywatnego domu. Wiadomość w „Kurierze Zagłębie”. 864-1-1

8-klasowa Wyższa Szkoła Realna w Sosnowcu-Sielcu
przekształcona będzie na

8-kl. Gimnazjum

z obowiązkową łaciną.

W przyszłym roku szkolnym będą otwarte, jako gimnazjum, klasy: wstępna, I, II, III, IV i V. Klasy zaś: VI, VII i VIII zachowują przejściowo program Wyższej Szkoły Realnej. W następnych latach Gimnazjum będzie się stale powiększało, aż osiągnie 8 pełnych klas.

Egzaminy do klas: wstępnej, I, II, III, IV, V, VI i VII-ej rozpoczną się 30 maja r. b. Zapisy przyjmuje kancelarja codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, od g. 9-ej rano do 2-ej po południu. Ilość miejsc w klasie V-ej ograniczona. 886

Czarniecka Góra.

Uzdrawisko przyrodolecznicze i letnisko wśród olbrzymich lasów iglastych w górach Świętokrzyskich, 3 wiorsty od st. Niekłan, na linii kolejowej Tomaszów — Skarżysko (okup. Austr.-Węg.) otwarte od 20 maja. Wspaniałe warunki klimatyczne. Zdrowa, obfita i smaczna kuchnia (dietyka). Wodolecznictwo, kąpiele słoneczne i wszelkie zabiegi. Ordynuje dr. St. ZAMECKI z Krakowa. Mieszkania dla rodzin z kuchniami. Dostawa produktów zorganizowana. Ceny przystępne. Informacje: Warszawa, Piękna 11 a, m. 1, od 4 do 5 pop. Łódź, ulica Andrzeja 5, u W-go d-ra W. Smoleńskiego, oraz na miejscu: Adres: Czarniecka Góra, przy st. Niekłan. Obwód Końskie. Okup. Austro-Węgierska. 865-1-4

W sobotę dnia 19 maja o godz. 8-ej wiecz.
W SALI ZWIĄZKU METALOWEGO NA POGONI

Wieczór Odczytowy

urządzany staraniem LIGI KOBIET w Sosnowcu.
ODCZYTY WYGŁOSZA: p. Zofja Moraczewska: „Historia rozwoju ruchu kobiecego w obecnej wojnie”, p. Zofja Daszyńska-Golińska: „Prawa wyborcze kobiet, p. Helena Witkowska: „Rola kobiety w historii”.
Bilety w cenie 35 fen. nabywać można w księgarni „Wiedza”. 874

W 8-io kl. Wyższej Szkole Realnej im. Staszycy (dawniej Handlowa)

przedwakacyjne egzaminy wstępne rozpoczną się w dniu 31 maja o godzinie 12-ej.

Kancelarja przyjmuje zapisy tylko do klasy wstępnej I, III i VII.

Przy zapisie złożyć należy metrykę, świadectwo szczenięcia ospy i 15 mk. od kandydatów do klasy wstępnej i 25 mk. od pozostałych. 858

WYSZLY Z DRUKU

„POLSKA” I-sza księga Adresowa Królestwa Polskiego. CENA Mk. 11.50.

„DEUTSCHLANDS-INDUSTRIE” CENA Mk. 5.60.
Przesyłka po otrzymaniu należności pocztą, franco.

WYDAWCA RUDOLF MOSSE, BIURO OGŁOSZEŃ.

Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach nominalnych.

WARSZAWA Marszałkowska 124. 871-1-1

W Gimnazjum W. Replińskiej w Będzinie

zapisy wstępne od 22 maja

godz. 10—12. 867

TEATR
„MOMUS”
ul. Nowopogonska Nr. 30.

BENEFIS ANIELI ZARĘBSKIEJ.
Przedstawienie popołudniowe. — Początek o godzinie 3 i pół po poł.
Książka Mackiewicz Za Oceanem
obraz dramatyczny z powstania 1863 r. w 2 aktach.
znakomita operetka komiczna Zapperta, muzyka Grünskego.
Bilety wcześniej nabywać można w księgarni pani Bartnik na Pogoni

BENEFIS ANIELI ZARĘBSKIEJ.
Przedstawienie wieczorowe. — Początek o godzinie 8 i pół wieczorem
„Jeszcze nie zginęła”
sytuacja w 3 aktach z 1831 r.
Oznaczona nagrodą na konkursie dramatycznym imienia Wyspiańskiego 884

Kino-Oaza
860 w SOSNOWCU.

Dziś i dni następne **PREMJERA** najpotężniejsze dzieło kinematograficzne stanowiące co do treści prawdziwy przewrót w dziedzinie kinematografii.
„Król Yankeeów”
wstrząsający dramat z życia amerykańskiego miliardera, w 4-ciu wielkich częściach.
Muzyka pastorekowa ściśle do obrazu. Ceny miejsc podwyższone. Początek punktualnie w dni powszednie o g. 6-ej, w niedzielę i święta o g. 3-ej po południu. 897

Kino-Sfinks
w Sosnowcu.

Od wtorku 15 do 18 maja włącznie 1917 r. Na ogólne żądanie publiczności wystawione będzie powtórnie słynna arcydzieło wojenne
Tragedja XX. wieku czyli **KADET-BOHATER**
Dramat wojenny w 3-cin częściach, dług. 2 000 mtr., osnuty na tle bohaterskich wypadków walk armii austriacko-węgierskiej na froncie włoskim. W głównej roli występuje słynny artysta Hubert Marischka. Wzruszająca treść. Muzyka Fr. Lehara. Malownicze krajobrazy. Orkiestra złożona z 10 osób. Bitwy, w której bierze udział około 12.000 wojska, zdejmovane były za zezwoleniem Ministerstwa wojny na froncie tyrolskim w Alpach na wysokości 2 000 metrów. 896

349 Hamburgska Loteria Państwowa

100,000 losów, 46,020 wygranych i 8 wielkich premji.

Wylosowane będą.

Wygrywa prawie każdy drugi los.

13 Miljonów 731000 marek

Największa wygrana w szczęśliwym wypadku:

JEDEN MILJON MAREK

Najwyższa wygrana ewent.

Marek 900,000	Marek 880,000	Marek 860,000	Marek 840,000	Marek 820,000
„ 890,000	„ 870,000	„ 850,000	„ 830,000	„ 810,000

Zestawienie wygranych i premji Hamburgskiej Loterii Państwowej:

Premja I Marek 500,000 = Marek 500,000	1 Premja Marek 50,000 = Marek 50,000	2 Wygrane Mk. 4,000 = Mk. 8,000
Premja II „ 300,000 = „ 300,000	1 Wygrana „ 50,000 = „ 50,000	128 „ „ 3,000 = „ 384,000
1 Wygrana „ 200,000 = „ 200,000	1 Premja „ 40,000 = „ 40,000	2 „ „ 2,500 = „ 5,000
1 Wygrana „ 100,000 = „ 100,000	1 Wygrana „ 40,000 = „ 40,000	212 „ „ 2,000 = „ 424,000
1 Wygrana „ 90,000 = „ 90,000	1 Premja „ 30,000 = „ 30,000	5 „ „ 1,500 = „ 7,500
1 Wygrana „ 80,000 = „ 80,000	1 Wygrana „ 30,000 = „ 30,000	525 „ „ 1,000 = „ 525,000
1 Premja „ 80,000 = „ 80,000	7 Wygranych „ 20,000 = „ 140,000	639 „ „ 500 = „ 319,500
1 Wygrana „ 70,000 = „ 70,000	3 „ „ 15,000 = „ 45,000	150 „ „ 400 = „ 60,000
1 Premja „ 70,000 = „ 70,000	16 „ „ 10,000 = „ 160,000	90 „ „ 300 = „ 27,000
1 Wygrana „ 60,000 = „ 60,000	1 Wygrana „ 7,500 = „ 7,500	44174 „ „ 250, 220, 175, 150
1 Wygrana „ 60,000 = „ 60,000	1 „ „ 6,000 = „ 6,000	125, 100, 75 i 35
	56 Wygranych „ 5,000 = „ 280,000	

Również 10000 stawek po 10 Mark.

Loterja składa się z siedmiu klas.

Cena oryginalnych losów I klasy włącznie ze stemplem państwowym wynosi:

$\frac{1}{8}$ Oryginalny los M. 1,25	$\frac{1}{4}$ Oryginalny los M. 2,50	$\frac{1}{2}$ Oryginalny los M. 5,—	$\frac{1}{1}$ Oryginalny los M. 10,—
--------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------

Ciągnięcie I-ej klasy odbędzie się 7 i 9 czerwca 1917 r.

C. F. Gottlob, Biuro Loterii, Hamburg, Elebeken 2.

Widoki wygranych są tak wielkie, że można najgoręcej polecić wzięcie udziału w grze na Hamburgskiej Loterii Państwowej. Żadna inna loteria nie daje tak wielkich wygranych. Już w I klasie na cały los za Mk. 10 może paść wygrana Mk. 50,000. Przy następnych klasach wzrastają widoki wygrania w sposób znamienny do wysokości ewentualnie

Mk. 1000000

w ostatniej klasie!

Często miałem przyjemność wypłacania moim klientom największych wygranych.

Tutaj proszę odciąć!

Zamówienie listowne

do Biura Loterii

C. F. Gottlob w Hamburgu № 36.

Proszę o przysłanie los

gwarantowanej Hamburgskiej Loterii Państwowej

Należność Mk.

załączam przy niniejszym — otrzymana WPan również — wcześniej przekazem pocztowym (co niepotrzebne proszę skreślić)

Największa wygrana 7 klasy ewtl. Mk. 1000000

Nazwisko :

Powołanie

Zamieszkanie

Poczta

Uwagi

Proszę o wyraźny adres!

„Kurjer Zagłębia” — Sosnowice.

Kursy monterskie w Sosnowcu.

Kursy monterskie w Sosnowcu zorganizowało „Koło elektrotechników”, które w marcu 1915 r. z inicjatywy p. Władysława Horiki wyłoniło w tym celu specjalną komisję. Komisja postarała się o zapewnienie pomocy materialnej dla kursów, przygotowała program wykładów, zorganizowała personel nauczycielski i wyszukała lokal. Dależe kierownictwo Kursami monterskimi przekazane zostało w maju 1915 roku Zarządowi Kursów, wyłonionemu zśród Komisji.

Po uzyskaniu zatwierdzenia władz okupacyjnych, otwarto Kursy monterskie w dniu 12 lipca 1915 r. Na pokrycie budżetu, obliczonego na sumę około 2000 rb., zapewniono kursom stały zasilek miesięczny od 16 zakładów górniczych i przemysłowych. Nadto większe ofiary jednorazowe złożyli: p. St. Skarbiński 500 rb., magistrat m. Sosnowca 500 rb., H. Dietel w Sosnowcu 100 rb. i Rada Zjazdu Przemysłowców Górniczych 100 rb.

Na siedzibę Kursów obrano gmach szkoły Realnej im. Staszica w Sosnowcu. Od kandydatów, zgłaszających się na kurs I przygotowawczy wymagano umiejętności czytania i pisanie po polsku, zaś od reflektantów na kurs II-gi, zawodowy, żądano znajomości ułamków zwykłych i dziesiętnych, a także zasadniczych wiadomości z algebry, geometrii i fizyki. Z pomiędzy zgłoszonych kandydatów zakwalifikowano na kurs przygotowawczy 62 słuchaczy, na kurs zawodowy tylko 4. Podobny rezultat skłonił Zarząd Kursów do prowadzenia tylko kursu przygotowawczego.

Wykłady rozpoczęte 12 lipca 1915 r. skończyły się 31 stycznia 1916 roku. Do końca dotrwało tylko 38 słuchaczy, reszta z różnych powodów stopniowo odpadała. Na kursie przygotowawczym wykładano: arytmetykę, algebrę, geometrię, fizykę i rysunki techniczne. Na zakończenie roku szkolnego urządzono wystawę prac uczniów w lokalu Koła Elektrotechników. Złożyły się na nią rysunki, model brył geometrycznych i zadania wykonane przez słuchaczy.

Drugi okres wykładowy zaczął się 15 kwietnia 1916 r. Oprócz dwóch kursów: przygotowawczego i zawodowego dla elektrotechników, otwarty został kurs przygotowawczy dla mechaników z programem różniącym się od takiegoż kursu dla elektrotechników jedynie w zakresie fizyki. Wykłady w drugim okresie trwały do dnia 3 lutego 1917 r., przyczem urządzono dwie przerwy: jedną 4 tygodniową w sierpniu i drugą 2-tygodniową w grudniu. Słuchaczy zapisało się na kurs przygotowawczy dla mechaników 39, na kurs przygotowawczy dla elektrotechników 38 i na kurs zawodowy dla elektrotechników 33. W drugim okresie wykładowym odpadało również znaczna ilość słuchaczy; do końca roku wytrwało na trzech kursach ogółem 42.

Bieżący okres wykładowy rozpoczął się dnia 16 kwietnia r. b. Funkcjonują kurs I wspólny dla elektrotechników i mechaników z 52 słuchaczami (31 elektrotechników i 21 mechaników), kurs II dla elektrotechników z 13 słuchaczami i kurs II dla mechaników z 12 słuchaczami. Program pozostaje ten sam, lecz wprowadzono język polski.

W marcu r. b. wybrano nowy Zarząd Kursów; powołani do niego zostali: od Koła elektrotechników pp.: Półoś Krasnodębski na zarządzającego i E. Maruszewski, od Sekcji wykształcenia technicznego przy Stow. Techników p. Tepicht.

Przy kursach, dzięki ofiarności osób dobrej woli zapoczątkowane jest małe laboratorium oraz muzeum maszyn i aparatów.

Z dnia na dzień.

W Sosnowcu

16/V

— **Jutrzejsha uroczystość.** Jutro w czwartek przypada uroczyste święto Wniebowstąpienie Chrystusa Pana.

— **Jutro** — porządek nabożeństw w sosnowieckim kościele parafialnym będzie następujący: Msza św. o godz. 6, o 8, o 9 i 10 rano. Suma o godzinie 11-ej. Nieszpory o 3 i pół po południu.

— **Wykłady dla nauczycieli ludowych.** Zarząd Koła Sosnowieckiego PMS. zawiadamia pp. nauczycielki i nauczycieli ludowych Sosnowca i okolic, że w dnach 18 i 19 maja (piątek i sobota) o godzinie 6 ej wieczorem w sali T. wa „Lataia” ul. Starososnowiecka Nr. 10 znany pedagog pan A. Kozłara będzie miał 4 wykłady, jako dalszy ciąg wykładów letnich roku zeszłego. Zarząd więc prosi zainteresowane osoby o liczne przybycie.

— **Wybory do Rady miejskiej.** Wybory z kurji 6 odbędą się nieodwrotnie w niedzielę dn. 20 b. m., o godzinie 9 do 11 rano i od 2 do 6 ej po południu. Z kurji 6 złożono 6 list kandydatów. Głosować mogą tylko ci, którzy zapisali się w swoim czasie do kurji 6 i otrzymali odpowiednią adnotację w swoim paszporcie. Wybory są tajne. Głosowanie odbędzie się w sposób następujący: Wyborca, zaopatrzony w swój paszport, uda się osobiście do tego lokalu wyborczego, w którym został do listy zapisany. Podział miasta na okręgi pozostaje niezmieniony, a mianowicie:

Okręg I, dla mieszkańców śródmieścia, Starego Sosnowca, Radochy i Puszczyki. Biuro okręgu mieści się przy ul. Modrzejowskiej Nr. 4, w lokalu dawniej kawiarni Wiedeńskiej, na I piętrze. Okręg II, dla mieszkańców Pogoni i Hulszczyńskiego. Biuro mieści się przy ul. Orlej w domu dr. Żołędzińskiego, parter. Okręg III, dla mieszkańców Sielca, Konstantynowa, Środuli, Dębowej Góry, walcowni Tow. H. Renard. Biuro mieści się na rogu ulic Sielckiej i Renardowskiej Nr. 58, I piętro. Okręg IV, dla mieszkańców Modrzejowa. Biuro mieści się w Modrzejowie, rynek. Okręg V, dla mieszkańców Miłowic. Biuro mieści się w kasyjne kopalni „Wiktor”.

W lokalu wyborczym otrzymuje wyborca po przedstawieniu paszportu kartę wyborczą, urzędowo ostemplowaną, przyczem uczyni się w paszporcie znak stemplowy, jako dowód wydania kartki wyborczej. Wyborca wypełnia kartkę wyborczą bez świadków, wpisuje jedynie numer tej listy kandydatów, za którą się oświadcza. Po wypełnieniu należy kartkę wyborczą złożyć tak, aby pismo nie było widoczne i przystąpić do przewodniczącego. Jeżeli wyborca nie umie czytać ani pisać, może powołać do pomocy w wykonaniu czynności wyborczej osobę postronną, w lokalu wyborczym znajdującą się. Głosowanie zostaje zamknięte z upływem przeznaczonego na to czasu i z chwilą, gdy ostatek z wyborców, znajdujących się jeszcze wówczas w lokalu wyborczym, odda swój głos.

— **Wiec robotniczy.** W ubiegłą niedzielę w sali Związku żelaznego na Pogoni odbył się wiec sprawozdawczy z przebiegu ostatniego strajku w Zagłębiu. Przewodniczył p. Jadczyk. Sprawozdanie zdawali pp.: Szott — z kop. H. Renard, Flak — z Miłowic, Pasek — z Piasków, Czupryna — z Saturna, Piotrowski — z Grodzca, Gęborek — z kop. „Jowisz”, Leśniak — z Łęgiszy, Piekarski — z Dąbrowy. Wiek przyczynił się do wzajemnego zrozumienia interesów robotniczych na tle ekonomicznym.

— **Nie niszczyć banknotów.** Jak wiadomo, każdy banknot opatrzony jest numerem porządkowym, obecność którego jest konieczna, aby banknot zachował swą moc. Na wszystkich banknotach numer ten powtórzony jest kilkakrotnie w różnych miejscach, tak, że w wypadku oddarcia lub zniszczenia części banknotu nie traci on swej

wartości, na całej bowiem części zachował swój numer. Tymczasem na świeżo wydanych markach polskich numer znajduje się tylko w jednym miejscu, pośrodku, gdzie banknot od częstego składania najprędzej się niszczy i przedziera. Numer ten wreszcie wydrukowany mało wyróżniającym się od tła banknotu kolorem wskutek czego jeszcze łatwiej może być zatarty i narazić posiadacza na zakwestjonowanie wartości banknotu. Z tego względu pożądane jest, aby banknotów marki polskiej nie składać, jak jest zwyczaj — we dwie, lecz przechowywać rozłożony, a następnie przy nowej emisji banknotów marek polskich wyjednać stemplowanie ich numerami w kilku miejscach i nie na środku, lecz z boku banknotu.

— **Ze Straży.** Zarząd Straży Ogniowej Ochotniczej w Sosnowcu zawiadamia pp. członków, że w dniu 20 maja t. w niedzielę o godz. 5 popoł. w remizie Straży odbędzie się Nadzwyczajne Ogólne Zebranie członków w sprawie złożonego protestu przeciwko dokonanym w dniu 29 kwietnia r. b. wyborów do władz T. wa. Upoważnienia do głosowania za nieobecnych członków nie będą uwzględniane. Zarząd najprzejmiej prosi o liczne i punktualne przybycie.

— **Nie wszyscy tacy Pomieszczona** w swoim czasie na łamach naszego piśmka wzmianka kronikarska o niestosownym zachowaniu się w parku grupki młodzieży męskiej „w czapkach z zielonymi lampasami” nie może oczywiście dotyczyć całej młodzieży pomiejonej uczelni. Rzecz ma się wręcz przeciwnie. Wyrostków owych oddających się grze w bilard, walęsających się po ulicach itp. jest niewiele i są naogół we wszystkich szkołach wszędzie. Dążeniem jest szkoły każdej, aby było ich jak najmniej, jeżeli już nie wcale. Szkoła, o której mowa, znaną jest ze szczęśliwego doboru młodzieży, wśród której wielu chłopców znaczną siłą charakteru, inteligencją, umiłowaniem szlachetnych ideałów i pracowitością ręką i jębnęjsze nadzieje na przyszłość. Można to powiedzieć o malcach młodszych klas, jako też o chłopcach z klas starszych, którzy sprawują już zewnętrznie nader mile wrażenie, potęgowane przy zetknięciu. Wpręższe podajemy w celu uniknięcia nieporozumień z powodu rzeczony wzmianki.

— **Związek pracownic igły.** Ponięzwał utworzenie związku krawców, pomimo zabiegów pewnych jednostek, utknął i opracowany statut do obecnego czasu nie został przedstawiony władzom do zatwierdzenia, p. Woskobołnikow wspólnie z kilku właścicielkami pracowni sukien i konfekcji damskiej opracowali statut związku pracownic igły. Statut ten niestety przedstawiłoby zostanie władzom do zatwierdzenia.

— **Rozszerzenie chodników.** Właściciele nieruchomości przy ulicy Malachowskiego (od Krótkiej w kierunku Ostrogórskiej) przystąpili do rozszerzenia chodników, przyczem ogródki przed domami usunęli w głąb posesji.

— **Rekwizycja kłamek.** Wczoraj z polecenia władz okupacyjnych dokonano w wielu domach rekwizycji kłamek miedzianych, które mają być zastąpione przez żelazne.

— **Zasiewy.** Bieda, jaka się wkrada coraz więcej w progi biedniejszej ludności, spowodowała, iż w bardziej oddalonych punktach miasta dosyć szerokie niezabrukowane miejsca zostały w 1/3 a nawet w połowie obrócone na ogródki warzywne.

— **Ruch kolejowy.** W piśmach warszawskich czytamy: Z dniem 14 b. m. rozpocznie kursować regularnie pomiędzy Warszawą a Katowicami pociąg pospieszny Nr. 155. Pociąg ten odchodzi z Warszawy o godz. 7.06 rano, przybywa do Katowic o godz. 1.47 po południu. Począwszy od wtorku dnia 15 b. m. odchodzi również pospieszny podióg Nr. 156 z Katowic o god. 10.42 rano, przybywa zaś do Warszawy o godz. 5.33 po południu.

— **Z aury.** Od kilku dni panuje niezwykle, jak na maj, pogoda. Upały dochodzą do 18 — 20 stopni. W najbliższych dniach spodziewać się należy deszczu.

— **Osobiste.** Dowiadujemy się, że p. Z. Drzewiecki główny buchalter Komisji Żywnościowej w najbliższych dniach opuszcza swoje stanowisko, celem objęcia posady w instytucji bankowej.

— **Od Redakcji.** Następnym numer „Kurjera Zagłębia” ukaże się w piątek o zwykłej porze.

Z TEATRU I KINEMATOGRAFU.

— **Z teatru.** Na czele pierwszorzędowego zespołu zawita wkrótce do naszego Miasta p. EDMUND CASINSKI, znakomity artysta teatrów Miejskich w Warszawie, który zareprezentuje się publiczności naszej w najlepszych awych kreacjach. Repertuar składać się będzie z farsy i komedji, granych z wybitnym powodzeniem pod jego dyktando w teatrze Nowoczesnym w Warszawie. Bliższe szczegóły oraz repertuar będą niestety ogłoszone. Biletów już nabywać można w księgarni „Wiedza”.

— **Zacisze.** Tylko 4 dni od 16 do 18 maja demonstruje „Walka Milionerów czyli elektryczny człowiek”. Obraz ten ilustruje życie amerykan za 100 lat. Bliższe szczegóły w afiszach i programach.

— **Sfiaks.** Od środy do piątku na żądanie publiczności demonstruje słynne arcydzieło wojenne p. t. „Tragedja XX wieku czyli kadet bohater” dramat w 5 częściach. Muzyka w powiększonym komplecie.

— **Kino-Oaza.** Dziej i dni następnego demonstruje najpotężniejsze dzieło kinematograficzne „Król Yankee'ów” dramat w 6 częściach wzięty z życia milionera amerykańskiego. Szczegóły w programach.

Z Biedną.

+ **Komisja aprowizacyjna dla ludności chrześcijańskiej** rozpoczęła sprzedaż kartofli, oraz porcji dwutygodniowych cukru i kaszy. Pomimo dokonowania sprzedaży we wszystkich okienkach, napływ kupujących jest tak wielki, że trudno jest obsłużyć ich we właściwym czasie.

+ **Licytacja.** W d. 21 maja o godzinie 12 w południe w biurze magistratu odbędzie się licytacja na oddanie w dzierżawę dochodu kasy miejskiej z polowania na wszystkich gruntach, wchodzących obecnie w obręb miasta. Warunki są do przejrzania w biurze magistratu.

+ **Biblioteka i czytelnia P. M. S.** Wieczorami nie jest czynna; a funkcjo nują tylko parę godzin do 6 po południu, co dla wielu jest bardzo niewygodnym. Rzemieślnik zazwyczaj z pracy powraca o 6 ej godzinie, urzędnik również usjęcia swe kończy o tej porze, lub później. Nie są więc w możności korzystania z biblioteki.

+ **Chleb zamiast kartofli.** Na zasadzie rozporządzenia p. Naczelnika powiatu z d. 14 b. m. magistrat ogłosił, że komisje żywnościowe wydawać będą na osobę „tylko siedem funtów kartofli na dwa tygodnie”. Wzmiemian za brakujące kartofle w d. 15 i 29 maja, komisje żywnościowe będą wydawały „dotatkowo jeden funt chleba na osobę” po 18 fenigów za funt.

Wieszcie ze stolicy.

□ **Nowa pożyczka.** Wobec uchwalenia przez Radę miejską w Warszawie nowej pożyczki miejskiej w sumie 75,000,000 mk. magistrat zawiadomił o tej uchwale Tymczasową Radę Stanu i po zaakceptowaniu pożyczki przez odnośne czynniki, zarząd miasta zwróci się do Polskiej Kaszy Pożyczkowej o przyznanie na poczet tej pożyczki ilości w kwocie 20,000,000 mk. na 4 proc. i na warunkach zgodnych z uchwałą magistratu.

□ **Wywóz towarów.** Nr. 111 Gazyetowej podano następujące obwieszczenie p. prezydenta policji:

Rozporządzenie p. szefa administracji z dn. 13 kwietnia r. b. zarządza, że dla wywozu wszelkich towarów z obszaru jen: rał gubernatorstwa warszawskiego, wymagane jest pozwolenie p. szefa administracji na wywóz. Dotyczy to szczególnie artykułów żywnościowych, których wywóz na mocy

Fol.

Opodatkujcie się pod hasłem „Ratujcie dzieci!”

rozporządzenia z dnia 21 czerwca r. 1916, w sprawie handlu towarami poprzez granicę, dotychczas był dozwolony, a więc i wyrobów czekoladowych i cukierniczych.

„Obwieszczony w rozporządzeniu policyjnym z dn. 26 lutego 1916 roku zakaz ogłaszania w gazetach o sprzedaży artykułów żywnościowych, których wywóz jest wzbroniony, rozciąga się przeto na wszystkie artykuły żywnościowe. Niniejszem powtórnie zwracam uwagę na powyższe rozporządzenie policyjne. Wykroczenia będą surowo karane”.

Z różnych stron.

□ Sprawa robotników z Królestwa w komisji budżetowej. W ubiegłym tygodniu — jak donosi „Dziennik Poznański” — w poniedziałek omawiano w komisji budżetowej parlamentu w dalszym ciągu stosunki panujące w Królestwie. Wyniki tych obrad było przyjęcie przez przedstawicieli wszystkich partji z wyjątkiem konserwatystów rezolucji przedłożonej przez posła Trampczyńskiego, by kanclerz starał się o to, aby wszyscy robotnicy z okupowanej Polski i Litwy pracujący w Niemczech, w stosunku do pracodawców mieli te same prawa, co robotnicy tutaj, a zwłaszcza by mieli prawo zmieniać miejsce pracy i by im było wolno po upłynięciu kontraktu pracy wrócić do kraju.

□ Odłożenie wizyt pasterskich. J. E. biskup diecezji kujawsko-kaliskiej ks. St. Zdzitowiecki ogłosił: „Z powodu bardzo spóźnionej wiosny i wstrzymanych wskutek tego rolnych robót uważaliśmy za konieczne odłożyć wizytę pasterską na czas późniejszy, który potem będzie określony”.

Są do odstąpienia sumy hipoteczne

6 i 4 tysięcy rubli

— na 8½ i 8% —
Wiadomość w Redakcji

R. B. Rogulski

cechowy majster z duński
SOSNOWIEC, ul. Jasna Nr. 7.

Wykonuje wszelkie roboty zdunskie. Przystawianie i reparacje starych piecy, budowa nowych, pokojowych, piekarskich, cukierniczych, kuchennych z własnych lub powierzonych materiałów. 868

Urząd pośrednictwa pracy

w Sosnowcu

791

ulica Dęblińska Nr. 11 (Iwangrodzka)
ma zajęcia

dla: kucharek, służących, do wszystkiego, oraz potrzebuje dziewcząt do fabryki za granicą.

Wielką ilość robotników na drogi żelazne do Królestwa Polskiego Litwy i Kurlandji zarobek marek 1,80 do 2,60 i całe utrzymanie z pomieszkaniem, oraz potrzeba 3 fryzjerów Polaków.

Tamże poszukują pracy w kraju.

Pomocnicy do biura, słuszerze maszynowi, stróż, tokarz, parobek do koni, cieśle, szwaczki, zecer do drukarni, praczki, dziewczęta do wszystkiego i do dzieci, kucharki, inżynier.

Jeśli binokle potłuczone to zmartwienie zbyteczne
gdyż szybko i tanio naprawia wszelkie uszkodzenia binokli i okularów

**SPECJALISTA
OPTYK MECHANIK
J. Manela w Sosnowcu**

ul. MODRZEJOWSKA Nr. 1.

Bogaty wybór opravek znanej marki

„KOSMA”

Dobieranie szkieł ściśle wg recept lekarskich.
REPARACJE — NA POCZEKANIU.

PENSJONATY Drowej A. SAWICKIEJ

CIECHOCINEK

Dworek „Julianówka” otwarty od 1-go maja.

KONSTANCIN

Dworek „Irena i Jutrzenka” otwarte od 10 maja

Wiadomość pensjonat D-rowej Sawickiej
— w Warszawie, Hypoteczna Nr. 5. —

Najwyższa wygrana w szczęśliwym wypadku
jeden milion marek.

Wskaźnik

szczęścia.

Wygrane gwarantuje państwo.

Wspaniałe szanse wygrania przedstawia

przez miasto Hamburg gwarantowana wielka loteria pieniężna, w której

13 milionów 731,000 mk.
napewno musi być wygrane.

Największa wygrana w szczęśliwym wypadku wynosi

jeden milion mk.

względnie

Marek 900,000	Marek 305,000
" 890,000	" 303,000
" 880,000	" 302,000
" 870,000	" 301,000
" 860,000	" 300,000
" 850,000	" 200,000
" 840,000	" 100,000
" 830,000	" 90,000
" 820,000	" 80,000
" 810,000	" 70,000

Oprócz tego przypada do wylosowania wiele wygranych po Mk. 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 i t. d.

Wogóle loteria składa się ze 100,000 losów, z których 56,020, a zatem więcej jak połowa w ciągu 7-tu ciągłych stopniowo wylosowaną być musi.

Z tej nadarzającej się okazji, powinien każdy skorzystać, aby w obecnych ciężkich czasach prędko dojeść do majątku.

Wysyłaj losy do I ciągnięcia po urzędowych cenach

Mk. 10 za cały los.	Mk. 5 za pół losu	Mk. 2,50 za ćwierć losu
------------------------	----------------------	----------------------------

za poprzednim nadaniem pieniędzy przekasem pocztowym.

Urzędowy plan losowania zaopatrzonej pieczęcią państwową, w którym oznaczone będą kolejne ciągnięcia i wyszczególnione dokładnie wygrane, przesyłam na życzenie gratis i franko.

Każdy biorący udział otrzyma urzędową tabelę wkrótce po odbyciu ciągnięcia.

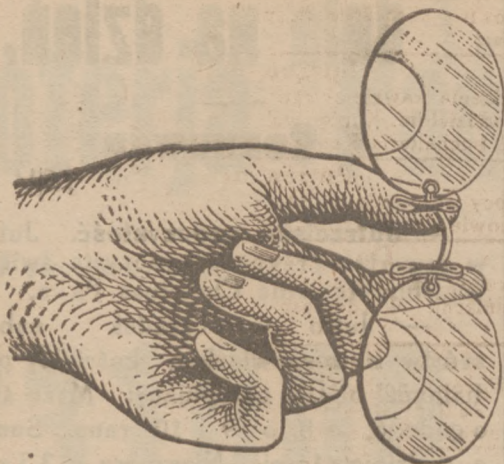
Wygrane będą natychmiast wypłacone pod gwarancją państwową. 842

Zamawiać upraszam natychmiast najpóźniej do 30 Maja.

Samuel Heckschar senr.,

Kantor bankierski

Hamburg (№ 1145).

OPTYK

784

OSKAR EINHORN

SOSNOWICE, MODRZEJOWSKA Nr. 4.

róg ul. 3-go Maja wprost dworca W.-W.

Skład Aparatów i Przyborów Fotograficznych.

Specjalny dział hurtowy dla fotografów fachowców.

UWAGA: Przy składzie urządzono ciemnicę i laboratorium dla wygody P. P. amatorów fotografów, z czego korzystać mogą bezpłatnie.

Ogromny Wybór Barometrów.

8 klasowe Gimnazjum żeńskie J. SIWIKOWEJ

w SOSNOWCU, ulica Małachowskiego Nr. 7

przyjmuje zapisy nowych kandydatek

codziennie prócz niedziel i świąt od godziny 9 rano do 2-jej po południu (do dnia 23 maja włącznie) do klas podwstępnej, wstępnej i sześciu klas następnych.

Kandydatki do klasy VII NIE SĄ PRZYJMOWANE.

Egzaminy wstępne rozpoczną się dnia 24 maja o godzinie 12-jej w południe. 795-1-10

Szkoła Realna

im. Stanisława Stratilato w Nivce

Egzaminy wstępne do klas I-jej, II-jej, III-jej i IV-jej przedkandydacyjne rozpoczną się

15-go czerwca

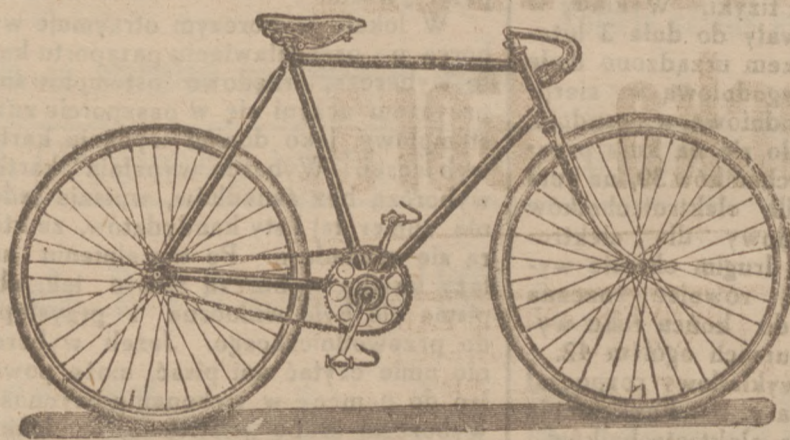
Zapisy przyjmuje Zarząd Szkoły w godzinach rannych. 892

M. BORECKI Ogrodnictwo-handlowe

w Będzinie.

POLEGA: Rozsady (flanca) ogórków, kalafiorów, kapusty białej, szalotowej i włoskiej, kalarepy, salaty, porów, cebuli, selerów, buraków i pomidorów. — Lewkonia, cynia, skabiosa, laki, salwia, ageratum, ricinus, perilla, petunia, nikotiana i inne — oraz różne karpki kwiatów trwałych lub dwóchletnich: drzewka i krzewy owocowe i ozdobne, róże „remontantny” nisko szczepione.

Egz. od 1897 roku

Zakład Rowerów

E. Pladek

SOSNOWIEC

ul. Warszawska 10

Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie tej branży wchodzące

Przybory rowerowe na składzie.

DZIENNE i WIECZOROWE

Kursy Buchalteryjne

Fr. SIKORSKIEGO

w SOSNOWCU, ul. Warszawska 10.

Na kursach uczniowie przechodzą praktycznie: Arytmetykę handlową i finansową, kalkulację, korespondencję, prawo handlowe i wekslowe, geografję, towaroznawstwo, ekonomję, buchalterję: pojedynczą i podwójną: włoską, amerykańską, niemiecką, francuską, angielską, jedno-dwój-trzechkontową, towarową, fabryczną, bankową, rolniczą, spółek, kas pożyczek-oszczędnościowych, towarzystw akcyjnych, wzajemnego kredytu, sekretną i t. d. Całkowity kurs trwa od 6 — 8 miesięcy, zależnie od zdolności uczących się. Opłata wynosi 25 mk. miesięcznie. Materiały piśm. ucznia. Na kursy przyjmują się kandydaci tylko z gruntowną znajomością języka polskiego i ulamków. Wykłady rozpoczyna się 1 czerwca r.b. Zapisy do wyżej oznaczonego czasu przyjmują się od godz. 5 do 7 wiecz. w poniedziałki, środy i piątki. Za oddzielną opłatą: Kurs stenografji 30 mk. Kurs pisania na maszynach 4 systemów 30 marek. 884

W 7 kl. Zakładzie Naukowym Żeńskim

H. Rzakiewiczowej i S. Podkajowej

ulica DĘBLIŃSKA Nr. 1.

Zapisy od 9 maja w godzinach szkolnych,
egzaminy dla nowowstępujących 25 maja.

824

8-kl. Gimnazjum żeńskie

i 3-letnie Kursy Seminarjum Nauczycielskiego

w Dąbrowie ul. 3 Maja Nr. 10

urządzają egzaminy wstępne 29 maja a po wakacjach 30 sierpnia.